

Monumentnummer*: 512684

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 februari 2003
Kadaster deel/nr: 10867/73

Complexnummer

512679

Complexnaam

Psychiatrisch Ziekenhuis Franeker

*Woonplaats**

Franeker

*Gemeente**

Waadhoeke

*Provincie**

Friesland

Locatiennaam

Franeker

Locatieomschrijving

Ten zuiden van Harlingerweg 54

*Kadastrale gemeente**

FRANEKER

*Sectie**

B

*Kad. object**

5661

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

De ABRI en de TOEGANGSMUUR, die bij het Psychiatrisch Ziekenhuis Franeker te Franeker horen, zijn in 1932 ontworpen, tegelijkertijd met de dokterswoning "Huize Griend". Het gebouwtje met muur bevindt zich aan de Harlingerweg en markeert de voormalige hoofdingang van het terrein. De voorzijde is naar het zuiden geïntendeerd.

Ontwerper ervan was M.B. van Dorth, de gemeentearchitect. Het is in de Interbellum-stijl gebouwd, waarbij elementen van het Zakelijk Expressionisme zijn toegepast. Het blokvormige gebouwtje, dat in oorsprong open was, is nu van een deur voorzien en wordt voor de gasreducering gebruikt. Het toegangsmuurtje is rechts ervan geplaatst en wordt gevormd door drie delen: twee stukken links en rechts van de achtergevel van de Abri met twee hoekpijlers, een klein deel aan de linkerzijde van de laan naar het ziekenhuis en een groter L-vormig deel aan de rechterzijde van de laan, beide door hoekpijlers afgesloten.

Omschrijving

De Abri heeft een vierkante plattegrond, open (oorspronkelijk) aan de zuidzijde. Het gebouw wordt gedekt door een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tentdak van mat-zwart geglazuurde Hollandse pannen op een diep overstek. Op de nok bevindt zich een keramische piron. De Abri is net als de toegangsmuur in bruine bakstenen opgetrokken; de plint wordt aangegeven door een rollaag. De voorgevel bestaat uit twee muurdelen met twee zesruits vensters en in het midden de opening die op een latere datum in verband met de veranderde functie door een houten deur is afgesloten. Vóór de twee muurdelen links en rechts steken de zijgevels naar voren als twee robuuste treden. Vóór de deur is het betegeld. De vensters (met stalen roedeverdeling en betonnen dorpels)- bevinden zich direct onder het diepe dakoverstek. In de zijgevels zijn, op een hoek met die van de voorgevel, nog twee zijruitvensters geplaatst.

De achtergevel wordt geflankeerd door twee korte muurdelen die in de verlenging van de plint zijn doorgetrokken en afgesloten worden door twee bakstenen vierkante hoekpijlers. Rechts van de Abri bevindt zich het muurtje dat uit twee delen bestaat (links en rechts van de oprijlaan), waarop op twee rechthoekige hoekpijlers de naam "Groot" en "Lankum" is geplaatst. Het linker deel is groter dan het L-vormige rechter deel. Beide delen worden door een vierkante hoekpijler afgesloten.

Waardering

De Abri met toegangsmuur, behorend bij het Psychiatrisch Ziekenhuis Franeker te Franeker, is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als uitdrukking van een typologische ontwikkeling;
- voor het oeuvre van de architect;
- vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- vanwege het bijzondere materiaalgebruik;
- als essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van nationaal belang is;
- vanwege de situering, verbonden met de ligging van het complex;
- vanwege de in grote mate aanwezig architectonische gaafheid van het geheel.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Transport
Erfscheiding(D)

Functie

Abri
Erfscheiding(D1)